

GONIECZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Wszystkim Tym, którzy oddali ostatnią posługę naszemu ukochanemu synowi i bratu

Księdzu Eugenjuszowi Lipińskiemu

a w szczególności Przewielebnemu Duchowieństwu Jego Eksceiencji Ks. Biskupowi Krynickiemu, Ks. Prałatowi Ciesielskiemu, Ks. Prałatowi Nassalskiemu, Ks. Prałatowi Mireckiemu, Ks. Prałatowi Wąskiewiczowi. Szanownym Redakcjom Pism i wszystkim Tym, którzy raczyli przybyć do Piotrkowa bądź wyrazili współczucie w „ciężkich dla nas chwilach tą drogą składamy z głębi żbolajch serc najserdeczniejsze” Bóg zapłać

Rodzice i Braterstwo.

jeszcze poważne, obecnie wyjaśnia się i wraca spokój, oraz optymizm w ocenianiu przyszłości.

Przeciw Polsce

Berlin. „Deutsche Allgemeine Ztg.”, omawiając dewaluację we Francji, zarzuca francuzom, iż dają oni świadomie drogą inflacji do uchronienia się przed spłatą swych zobowiązań i do zrujnowania przemysłu zagranicznego. „Katastrofa złotego polskiego jest zjawiskiem równoległym z katastrofą franka”. Autor w najcienniejszych barwach przedstawia sytuację gospodarczą Polski. Mówiąc o usiłowań sanitacyjnych b. premiera Grabskiego, dziennik zauważa, iż „w pracach tych przeszkadzali mu nazbyt w graci tyłkarscy, pobórując szablą w najtrudniejszych chwilach”. W szczególności to „pobórkiwanie szablą” miało zaszkodzić Polsce przy staraniach o pożyczkę amerykańską i ujawnić się miało w oświadczeniu b. wice-premiera Thugutta w sprawie poczty polskiej w Gdańsku, w zarządzeniu o wysiedleniu optantów oraz w wojnie celnej polsko-niemieckiej. Obecny stan gospodarki Polski przypisuje autor z jednej strony „sojuszowi z Francją, której przemysł w drodze układu traktuje rynek polski, jako swój „lup” — z drugiej strony — armii polskiej”. „W Polsce mają się rzeczy podobnie jak we Francji; obydwa kraje znajdują się w najtrudniejszej sytuacji finansowej, a jednak nikt nie myśli tu o usunięciu największego pasorzyta budżetu, jakim jest zarówno w Polsce jak i we Francji zupełnie zbędna armia”. „Polacy będą rządzi, jeśli rozkaz Ligi Narodów dostarczy im przyzwoitego pretekstu do zrzućcia na siebie brzemienia wielkich zbrojeń”. „Nie tyle układ locarneński ile raczej ogólnie bankrutwo Europy jest matką pokójki i pojednania ludów”.

Duch londyński z Berlina

Jeżeli Chamberlain w Anglii, a inni dyplomaci w innych państwach cieszą się uporczywie, że z chwilą podpisania układów locarneńskich w dniu 1 grudnia b. r. w Londynie, rozpoczyna się nowa era w dziejach świata, to nietylko trzeba im uwierzyć na ślepo, ale przedewszystkiem wierząc, należy zdać sobie dokładnie sprawę z tego, na czym zmiana polega i co przyniesie światu i nam w swoich konsekwencjach.

Otóż pod tym względem ułatwił nam zadanie twórca triumfu londyńskiego p. Austin Chamberlain, gdy po odczytaniu adresu królewskiego powiedział:

„Konferencja locarneńska, wzmocniając dawne uczucia przyjaźni, stworzyła jednocześnie podstawę do pojednania się z Niemcami”.

Ponieważ polityka (a tembardziej po lityka „genjusza rasy angielskiej, nawskroś nacechowanego — jak powiedział p. min. Skrzyński — wielkością, uczciwością i lojalnością” — dodajmy — względem interesów Imperjum Brytyjskiego) jest raczej grą interesów niż przyjaźni, przeto „pojednanie z Niemcami” wydaje się wstąpieniem tłem ducha locarneńsko-londyńskiego.

I oto jest punkt wyjścia dla oceny wydarzenia więcej niż historycznego, istotnie wielkiego, które w przyszłości przyniesie daleko idące następstwa.

Podpisanie układów locarneńskich w Londynie oddało Anglii prym w polityce międzynarodowej i to jest ich najgłośniejszy skutek. Dzień 1 grudnia b. r. był rzeczywiście dnem największego triumfu Anglii i utwierdził mocno jej wpływy na kontynencie europejskim. Dzieło zaś traktatu Wersalskiego, stanowiące w r. 1919 zwycięstwo polityki francuskiej, zostało jeśli nie pogrzebane, to nadwerężone i definitywnie zachwiane.

szłości z pewnością niedalekiej.

W przełomowej chwili popatrzymy raczej na nasze interesy i ustalmy naszą sytuację. P. min. Skrzyński w bardzo wytwornych słowach witał akt locarneńsko-londyński, mówiąc: „Nie chciał bym przez milczenie ściągnąć na siebie choćby tylko pozór — jeżeli już nie obojętności, to przynajmniej niejakiego mniejszego stopnia entuzjazmu w porównaniu z entuzjazmem, z jakim wszyscy witają to spełnienie wielkiego dzieła, które się tu uroczystie odbywa”.

A entuzjazmując się tak wytwornie Locarnem dodał zaraz, że ducha „którego wszystkie narody mają prawo spodziewać się dla przyszłości, ducha, którego dotychczas nazywaliśmy duchem z Locarna, poczynając od dnia dzisiejszego, powinniśmy nazywać duchem londyńskim”.

A to jest dla Polski wskaźnikiem, że niestety dostała się w rydwan angielskiej polityki „pojednania z Niemcami”.

Podpisanie układu w Locarno zakończyło pierwszą erę polityki zagranicznej Polski. Wypadła ona dla nas bar-

dzo niepomysłnie, bo wykazała, że nie uzyskaliśmy żadnej inicjatywy w tym zakresie i że ponad naszymi głowami przewalają się bałwany olbrzymich innych interesów, na których usługach wbrew interesom Polski, stojemy. To jest moment, który może się srogożę zmścić na nas w przyszłości.

A po drugie kwestja „pojednania z Niemcami” stała się już aktualna. Polityka antyniemiecka, która zjednoczyła faktycznie wszystkie programy polityki zagranicznej w Polsce, zarysowała się nader poważnie. Stoimy w przededniu, gdy obóz wyznający idee porozumienia z Berlinem, podniesie głowę i zacznie działać. Ostatnio zamarli po wyprawie kijowskiej. Trzeba będzie dużego wysiłku woli i zabiegów, aby „londyńscy duchy z Berlina” nie zamrocyli nam przytomności i nie wykoleiły nas z linii, po której polska racja stanu musi kroczyć, linii oporu wobec naporu Niemiec i porozumienia gospodarczego a także politycznego z Rosją przy utrzymaniu jednak pierwszych skrzypiec w ręku Polski.

Kh

Krach walutowej spekulacji

Na rynkach krajowych i zagranicznych złoty gwałtownie idzie w górę

Jak już wczoraj donosiliśmy na rynkach zagranicznych walutowych nastąpił zwrot w ocenianiu złotego. Spekulacja zagraniczna, która zwłaszcza w ostatnich dniach doprowadziła grę na zniżkę złotego do niemożliwych już granic, spostrzegła, że zagalopowała się i zaczęła trąbić do odwrotu. „Spekulanci, którzy oferowali przez szereg dni złote w większej ilości, nie posiadając ich, zaczęli się kryć, gdyż wedle uzusów giełdowych, musieli sprze dane złote dostarczyć w przeciągu dwóch do trzech dni. I w tym momencie zaskoczyła ich nagła interwencja Banku Polskiego, który rzucił na giełdy europejskie stosunkowo dość znaczne partie dolarów, skupując po coraz wyższym kursie złote. Spekulacja berlińsko-wiedeńsko-praska znalazła się w niezwykle trudnej sytuacji, gdyż złotych nie mogli dostarczyć swoim klientom po kursie zaofiarowania. Na giełdach w Berlinie, Wiedniu, Pradze i w Gdańsku, gdzie transakcje złotymi są stosunkowo największe, wybuchła panika, powiększana poszukiwaniem złotych na rynkach prywatnych po każdej cenie, a to w obawie dalszej wyżki złotego. Straty spekulantów, a zwłaszcza tych, którzy w bieżącej tygodni przylaczyli się do kampanii antyzłotowej, są wedle obliczeń fachowców bardzo znaczne, jeżeli weźmie się pod uwagę, że zależnie od rynku, złoty zyskał do 30 proc., a nawet i więcej.

Złoty, który jeszcze onegdaj kalkulował się zagranicą w stosunku do dolara na 12 do 13, w dniu wczorajszym

poprawił się fenomenalnie. W Wiedniu płacono za dolara 8,50—9 złotych. Tendencja zwyklowa dla złotych utrzymuje się nadal na rynkach zagranicznych, jakkolwiek liczyć się należy z kontrakcją spekulacji. Czy akcja ta zo stanie uwięziona jakimś dodatkiem dla spekulacji wynikiem, zależne to jest od zasobów, jakimi rozporządza. W każdym razie ewentualna kontrakcja nie może być zbyt długotrwała, a to z powodu niewątpliwie poważnych strat materialnych, jakie spekulanci ponieśli na ostatniej grze zniżkowej; zresztą akcja interwencyjna Banku Polskiego nie jest tylko przejściową, lecz obliczoną na dalszą metę.

W kołach finansowych uważają, że stabilizacja kursu złotego nastąpi na poziomie 7—7,50 za dolara, a to odpowiednio do naszego położenia gospodarczego. Na tym mniej więcej poziomie złotego, przemysł nasz byłby zdolny do skutecznej konkurencji na rynkach zagranicznych, przyczyniłoby się to więc do wzmocnienia eksportu, tak koniecznego dla nas ze względu na aktywność bilansu handlowego, jak również dla utrzymania przedsiębiorstw przemysłowych w ruchu.

Obecnie sytuacja walutowa w Polsce uległa znacznemu odprężeniu i niewątpliwie najcięższy kryzys naszego pieniądza mamy już poza sobą. Zdenierowanie, oraz panika szerokich warstw społeczeństwa, które tak wydatnie pomagały spekulantom w ich ataku na złotego, prawie że już minęła. Położenie, jakkolwiek jest nadal

TELEGRAMY.

Czy Papież opuści Watykan?

Rzym. Mussolini własnoręcznie pisemem zawiadomił Stolicę Apostolską, że zwraca Papieżowi w związku z 700-letnim jubileuszem klasztoru i kościoła św. Franciszka w Assyżu. Papież odpowiedział, iż osobiście dokona poświęcenia klasztoru, co oznaczałoby, że Papież zdecydował się opuścić Watykan.

Regulacja długów francuskich

Londyn. Briand i Berthelot konferowali wczoraj z kanclerzem skarbu Churchillem, usiłując przeprowadzić francuskim punkt widzenia w sprawie uregulowania długów. Raty niemieckie mają być spłacane Anglii i Ameryce. Równocześnie Stany Zjednoczone i Anglia mają ułatwić Francji przeprowadzenie sanacji finansowej i utrzymanie pozycji gospodarczej.

Grecja skazana na zapłatę Bułgarii 20 milionów lewów.

Paryż. Komisja śledcza Ligi Narodów skazała Grecję na zapłatę Bułgarii odszkodowania w sumie 20 milionów lewów.

Wotum zaufania dla rządu francuskiego.

Paryż. Izba, która obradowała przez całą noc, prowadziła w dalszym ciągu dyskusję nad poszczególnymi artykułami projektów Louchera. Po głosowaniu, dotyczącym przejścia do dyskusji szczegółowej, przyczem wyrażono rządowi wotum zaufania większością 175 głosów, — Izba odrzuciła 362 głosami przeciw 186 kontrprojekt Bokanowskiego (Zw. rep.), który zmierzał do ograniczenia inflacji do trzech i pół miljarda franków. W dyskusji przed odrzuceniem tego wniosku przemawiali — Bokanowski, Loucher i Briand, który w przemówieniu, pełnym wstrząsających akcentów, apelował do so

